

**NEAUTORIZIRANI TRANSKRIPT
KONSTITUIRAJUĆE SJEDNICE DOMA NARODA PARLAMENTARNE
SKUPŠTINE BOSNE I HERCEGOVINE,
održane 20.3.2001.godine, s početkom u 13 sati**

PREDSJEDAVALAČI
DRAGO LJUBIČIĆ

Gospodo, poštovani delegati, vaše ekscelencije, poštovani gosti, otvaram Konstitutivnu sjednicu Domu naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine.

/INTONIRANJE HIMNE/

Članom 2.3. Poslovnika Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, predviđeno je da prvom sjednicom, u ovom slučaju konstitutivnom sjednicom, dok se ne izabere predsjedavajući, predsjedava najstariji izabrani delegat kao priveremeni predsjedavajući. Koristim ovu priliku dame i gospodo, poštovani gosti da se u ime Kolegija u starom sazivu, u ime delegata Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine zahvalim svim delegatima i članovima Kolegija u starom sazivu na jednoj saradnji i korektnom odnosu u našem radu u prethodnom mandatnom periodu. Želim da se zahvalim svim saradnicima iz Sekretarijata i Stručnoj službi, koji su nam pomagali u pripremi sjednica i pripremi materijala, a posebno želim da se zahvalim predstavnicima međunarodne zajednice, posebno predstavnicima Phare koji su učinili određene napore u dijelu opremanja, znači i stvaranja uslova za bolji rad Parlamentarne skupštine i zahvaljujem se i na sigurno njihovim svim dobornamjernim sugestijama kako bi naš rad popravili i poboljšali i da naš rad bude kvalitetniji.

Ovo je, također, prilika da vama delegatima Doma naroda Parlamentarne skupštine BiH u novom sazivu zaželim iskreno plodotvoran i uspješan rad i želim da imate u vašem radu manje problema nego što smo imali mi. Nadam se i, iskreno očekujem da će tako i biti. Molim gospodina Iliju Šimića da preuzme mjesto privremenog predsjedavajućeg. Još jednom ja se zahvaljujem svima i želim puno uspjeha u daljem radu.

ILIJA ŠIMIĆ

Zahvaljujem gospodinu Ljubičiću, naravno, uvijek se nađe kriterij po kom neko mora raditi ovaj posao. Meni ovaj baš nije drag, po kojem je danas, ali to nije razlog da ne iskažemo zadovoljstvo da će ovaj dom kad se konstituiraju biti spreman za ozbiljan rad što i mora po Ustavu i po našim prilikama, znači da ljudi su u dobrim godinama. Ja vas sve skupa srdačno pozdravljam dragi izaslanici i delegati, poštovane ekscelencije, poštovani gosti, uvaženi ministri, dopustite da krenemo sa današnjim dnevnim redom. Koliko god je ovo samo konstituirajuća ili da li uopće treba reći samo, dakle, koliko god je ovo konstituirajuća sjednica, ona je jako važna, jer ovdje završavamo jedan ciklus implementacije izbornih rezultata u BiH, dakle, ovim se taj

ciklus završava, već je to puno puta rečeno da je prošlo dosta vremena od kad su bili izbori a evo sada taj ciklus završavamo.

Da bi mi nastavili raditi sa punim legitimitetom, dopustite mi da ja pročitam koji izaslanici, delegati sačinjavaju ovaj visoki dom. Naravno, razumjet ćete da, na ovaj način i prva sjednica, ako ja negdje eventualno u proceduri nešto ne uradim ponajbolje, tajnik Doma će sugerirati, to ćemo popraviti, a vas unaprijed molim da ne zamjerite, jer to neće u krajnjem ništa naškoditi našem rezultatu koji danas moramo postići.

Iz reda bošnjačkog naroda, delegate, izaslanike sačinjavaju: Džaferović Šefik, Genjac Halid, Jusufović Munib, Spahić Ibrahim, Tokić Sejfidin.

Iz reda hrvatskog naroda, izaslanike čine: Divković Ivo, Ivanković Jerko, Sušac Niko, Šimić Ilija, Živković Ivo.

Iz reda srpskog naroda, delegate sačinjavaju: Ilić Dragutin, Novaković Momčilo, Rodić Dragutin, Špirić Nikola, Turjančanin Goran.

Mi možemo konstatirati da su ovdje, da je ovdje prisutan kvorum, da su ovdje prisutni svi koliko ja znam, osim dr. Halida Genjca, koji je službeno odsutan i ja konstatiram tu vrstu njegove odsutnosti.

Poslije ovoga kad smo primili k znanju ko sačinjava ovaj visoki dom, ja vas pozivam da pročitamo prisegu, zakletvu, kako bi po ustavnoj proceduri i po našoj volji prihvatili ovu visoku dužnost. Ja vas molim.

DAVANJE SVEČANE IZJAVE

Obavezujem se da ću savjesno obnašati povjerenu mi dužnost. Poštovati Ustav BiH. U cjelosti provoditi Opći okvirni sporazum za mir u BiH. Štititi i zauzimati se za ljudska prava i temeljne slobode, te štititi interese i ravnopravnost svih naroda i građana.

Zadovoljstvo mi je vam čestitati i zamoliti vas da na kraju potpišemo ove izjave.

/Aplauz/

Dopustite da vam predložim današnji dnevni red.

1. Osnivanje klubova naroda;
2. Izbor predsjedatelja i zamjenika predsjedatelja Doma naroda;
3. Izbor članova komisija Doma naroda.

Ja otvaram raspravu o ovom dnevnom redu ili o eventualnim dopunama.

Niko se ne javlja. Dopustite da vas zamolim da glasamo za ovaj dnevni red.

Molim, ko je za? Zahvaljujem.

Ima li netko protiv, ili se netko suzdržao. Zahvaljujem.
Konstatiram da smo glasovima svim prisutnih, usvojili dnevni red.

Naravno, prelazimo na prvu točku dnevnog reda.

Ad.1. Osnivanje klubova naroda

Po našem poslovniku, poglavito njegovim članom 4. predviđena su, naravno tri kluba, po abecednom redu, klub bošnjačkih, hrvatskih i srpskih izaslanika-delegata.

Ja msilim da su dobar dio posla, prethodno potrebnog posla i razgovora među nama izabranima učinjen, ali, naravno, to nije dovršeno i ja ovaj put moram zamoliti za pauzu od 15 minuta da se klubovi konstituiraju, a onda ćemo se naći na ovom mjestu. Meni je žao onih koji su ovdje u svojstvu dobrodošli gostiju posmatrača, medija itd., ali moramo taj dio posla tako tretirati i tako ćemo ga raditi. Zahvaljujem se, vidimo se, nadam se za 15 minuta.

/PAUZA/

... izvan procedure zasjedanja vas molim da još malo sačekamo. Klub gošnjačkih delegata radi i dalje. Idemo po abecednim redom, to je najčešće logika rada, kad imamo više elemenata jedne točke dnevnog reda, zato ja molim predstavnika Kluba bošnjačkog naroda da nas izvijesti o konstituiranju kluba i izboru predsjednika kluba, odnosno prijedlogu za predsjednika Kluba i eventualno zamjenika predsjednika kluba, a onda ćemo redom.

Gospodin Jusufović.

MUNIB JUSUFOVIĆ

Gospodine predsjedavajući, dame i gospodo delegati, zastupnici, gospodo ministri, vaše ekscelencije, kao što je rečeno, Klub je konstituisan. Predsjednik Kluba sam ja, znači Jusufović Munib. Je li treba da saopštim sve dalje prijedloge Kluba. Ne. Što se tiče zamjenika Kluba, ovaj put mi nismo izabrali zamjenika. To ćemo uraditi na slijedećoj sjednici iz opravdanih razloga, jer nismo bili svi prisutni. Prema tome, to neće remetiti rad, tako da ovaj put, znači, izabran je samo predsjednik, a na sledećoj sjednici Kluba izabrat ćemo i zamjenika.

ILIJA ŠIMIĆ

Zahvaljujem kolegi Jugufoviću. Neće remetiti, naravno, poslovnički je dopušteno da izaberemo predsjednika, naknadno možemo izabrati dopredsjednika. Molim predstavnika Kluba hrvatskog naroda da nas izvijesti o konstituiranju Kluba.

IVO DIVKOVIĆ

Gospodine predsjedavajući, gospodo izaslanici-delegati, dame i gospodo, poštovanig osti, u ime Kluba Hrvata ovog visokog doma, prije svega želim da pozdravim današnju konstituirajuću sjednicu Doma naroda Parlamenta Bosne i Hercegovine, uz uvjeravanje da će Klub Hrvata učiniti sve, da ovaj dom radi na

konstruktivan način, na dobrobit sva tri naroda, koja su ovdje zastupljena na dobrobit svih građana BiH i na dobrobit, jasno, države Bosne i Hercegovine.

Klub zastupnika Hrvata ovog doma je konstituisan. Za predsjedavajućeg Kluba sam predložen ja Ivo Divković, a za mog zamjenika, da bi lijepo zvučalo, isto ime Ivo Živković. Hvala lijepo.

ILIJA ŠIMIĆ

Zahvaljujem gospodinu Divkoviću i molim predstavnika Kluba srpskog naroda da nas izvijesti o konstituiranju Kluba.

DRAGUTIN ILIĆ

Gospodine predsjedniče, gospodo delegati, konstituisan je Klub delegata ispred srpskog naroda. Za predsjednika Kluba, ispred srpskog naroda, za predsjednika Kluba, izabran je gospodin Momčilo Novaković, a za njegovog zamjenika gospodin Dragutin Rodić. Čestitam svim danas izabranim delegatima i želim nam uspjeh u radu svima.

ILIJA ŠIMIĆ

Zahvaljujem poštovanom kolegi. Ja konstatiram da imamo konstituirana tri kluba predviđena Ustavom i Poslovníkom. Zahvaljujem na dobroj suradnji i možemo nastaviti daljnji rad po dnevnom redu. Sada prelazimo na drugu točku dnevnog reda.

Ad.2. Izbor predsjedatelja i zamjenika predsjedatelja Doma naroda

Ta procedura je predviđena članom 7. našeg poslovníka, predviđeno je da se bira, ja ću to malo improvizirati, da se bira Kolegij Parlamenta od tri predstavnika iz tri naroda u ovom domu. Sve piše u členu 7. vi Poslovník imate. Vjerovatno ste to pročitali. Dozvolite samo da vam ja jedan dio, koji izravno tangira sadašnji naš rad da vam pročitam, a to je stavak da prvo se predlaže kandidat za predsjedatelja. U ovom slučaju na mjestu predsjedatelja treba biti izaslanik iz reda hrvatskog naroda, zatim se predlaže prvi zamjenik predsjedatelja iz reda bošnjačkgo naroda i drugi zamjenik predsjedatelja iz reda srpskog naroda. Ovo prvo, drugi i treći itd. to je poslovníčki redosljed, odnosno redosljed logike dosadašnje, ja nisam bio u ovom domu, tako da nisam siguran, ali mislim da je tu stvar čista i jasna i da mi možemo, mene naravno tajnik upozorava šta treba podsjetiti, ja sam to pročitao. Ovaj redosljed je sukladan klanu 7. točka 1. tako da u isto vrijeme predsjedatelj oba doma ne bi bili iz istog konstitutivnog naroda.

Ja pitam ima li ovdje šta nejasno? Ima. Izvolite.

MOMČILO NOVAKOVIĆ

Uvaženi predsjedavajući, dame i gospodo delegati, ja sam Momčilo Novaković šef poslaničkog kluba srpskog naroda. Koliko sam ja informisan bio prije ove sjendice, taj je predsjedavajući trebao biti iz reda srpskog naroda. Sada, znači,

danas izabrana tek poslije toga da ide rotacija. Ja vas molim da se to malo pojasni, jer nije nam jasno. Hvala.

ILIJA ŠIMIĆ

Hvala vam lijepa. Evo tajnik će to pojasniti.

JADRANKO TOMIĆ

Želio bih da vam kažem da je u prošlom sazivu od '98. do 2000. godine, Domom naroda prvo predsjedavao iz reda hrvatskog naroda, a zatim iz reda bošnjačkog naroda, i iz reda srpskog naroda. Mandat je završio u ovom prošlom sazivu iz reda srpskog naroda, dok je u Zastupničkom domu bilo malo drugačije. Prvo je bio, iz reda je bio bošnjačkog naroda, pa iz reda srpskog naroda, pa iz reda hrvatskog naroda, tako da se nije moglo doći do preklapanja iz istih naroda u oba doma. Mandat prema tumačenju OSCE-a, što smo tražili je završio sa gospodinom Dragom Ljubičićem iz reda hrvatskog naroda, pardon, iz reda srpskog naroda. Budući da je, da smo mi predvidjeli njegov mandat je istekao u desetom mjesecu, kad su trebali da budu izbori, ali su izbori pomjereni za mjesec dana, malo više od mjesec dana, onda su se predsjedatelji Doma naroda smjenjivali po 20 dana, tako da je njegov mandat završio 27.11. gospodina Drage Ljubičića, kao predstavnika srpskog naroda i sada dolazi na red predsjedavajući da bude iz reda hrvatskog naroda, pa pnda iz bošnjačkog naroda pa iz srpskog naroda. U Zastupničkom domu je drugačije, tako da ne bi došlo do poklapanja.

ILIJA ŠIMIĆ

Zahvaljujem tajniku na tumačenju. Poštovane kolege, ovaj se izborni mandat dijeli na tri vremenska ista dijela. Ja ne mislim da je nešto naročito bitan redoslijed, ali ako vi odlučite da je bitan, ja sam vrlo spreman u okviru poslovnčkih odredbi da o tome raspravimo, ako treba i glasamo, evo ako prihvaćate ovo tumačenje da nastavimo raditi ovako. Izvolite kolega Špiriću.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Gospodine predsjedavajući, uvaženi delegati, dame i gospodo, cijenjeni gosti, ja mislim da ima smisla ovaj prijedlog gospodina Novakovića, iz možda više razloga koji možda u ovom trenutku i nisu bitni. S obzirom da imamo predsjedavajućeg Savjeta ministara BiH iz reda hrvatskog naroda, da imamo predsjedavajućeg Predstavničkog vijeća iz reda bošnjačkog naroda, da ima smisla da prvi predsjedavajući u ovom sazivu bude iz reda srpskog naroda, više radi neke ravnoteže o kojoj svi pričamo i ako to nije uslov nad uslovima, ali mislim da ima smisla da taj red postoji, s obzirom da se u BiH pre '90. od prilike vodila neka izbalansirana kadrovska politika i mislim da bismo mogli dati ovaj put doprinos tome, pogotovu iz razloga da bismo izbjegli možda dio nepotrebnih špekulacija, koje se mogu pojaviti. Eto u tom smislu ja predlažem da, dakle, s obzirom na taj dio bude iz reda srpskog naroda.

ILIJA ŠIMIĆ

Hvala lijepa, javio se gospodin Ivo Divković.

IVO DIVKOVIĆ

Gospodine predsjedavajući, dame i gospodo Klub Hrvata očekuje da zaista poštujemo na neki način poslovnički redoslijed, kad su u pitanju predsjedavajući, pri čemu uvažavam sasvim diskusiju gospodina Špirića, samo je gospodin Špirić propustio da kaže da je predsjedavajući Predsjedništva iz reda srpskog naroda. Znači, to je činjenica koju isto tako treba uvažiti. Imamo predsjedavajućeg Predsjedništva iz reda srpskog naroda, imamo predsjedavajućeg Predstavničkog doma Parlamenta BiH iz reda bošnjačkog naroda i sasvim je logično da predsjedavajući Doma naroda Parlamenta BiH bude iz reda hrvatskog naroda, kako je to u skladu sa ovim što je Poslovnik, rekao bih, definirao. Ja se nadam da ćemo se oko toga usaglasiti. Hvala lijepa.

ILIJA ŠIMIĆ

Zahvaljujem gospodinu Divkoviću. Želi li još neko govoriti. Pet minuta pauze dame i gospodo, moramo to, to je tako. Svaki početak je težak.

/PAUZA/

... da je ova pauza bila potrebna i da je dobro iskorišteno. Nastavljamo raspravu. Ko se javlja?

DRAGUTIN ILIĆ

Gospodine predsjedniče, kolege delegati, mi smatramo da je konstituisanje Doma naroda nepotrebno odugovlačeno i mi ne želimo da otežavamo današnju sjednicu. Zbog toga mi prihvatamo, bez obzira što Poslovnik tu nije do kraja jasan, da predsjedavajući bude iz reda hrvatskog naroda, a da se mandat preostali mandat podijeli ravnomjerno na sva tri naroda. Hvala.

ILIJA ŠIMIĆ

Zahvaljujem gospodinu Liću. Želili još neko govoriti o ovom pitanju? Bez ikakve potrebe da prejudiciram, niti da objašnjavam ono što je znano, ali mislim da nije loše reći, da će se rotacija na čelu Predstavničkog doma desiti prije nego ovdje i onda bismo imali situaciju da u oba doma imamo predsjedatelja iz istog naroda, to je također logika u prilog vaše benevolentnosti da idemo dalje. Pošto smo to riješili, još jednom vam zahvaljujem. Ja pozivam predstavnika Kluba hrvatskog naroda, jer to je redoslijed, da učini prijedlog za predsjedatelja Doma.

IVO DIVKOVIĆ

Gospodine predsjedavajući, ja se prije svega želim zahvaliti klubovima i srpskog i bošnjačkog naroda, na jednoj, rekao bih trezvenoj i konstruktivnoj analizi ovog, vezano za Poslovnik i održavanje da praktično delegat iz reda hrvatskog naroda bude kandidat za predsjedavajućeg.

Za predsjedatelja iz Doma naroda iz reda izaslanika Kluba Hrvata ovog doma, mi predlažemo gospodina Iliju Šimića, magistra sociologije i filozofije, predsjednika

HSS, koja je članica Alijanse za promjene. To je znači naš prijedlog Kluba hrvatskih izaslanika.

ILIJA ŠIMIĆ

Zahvaljujem se gospodinu Divkoviću. Poslovnički je predviđeno da se odmah glasuje, ako nije tajnik će mene ispraviti. Svaki od nas ima pravo učiniti prijedlog i ja vas pozivam, ako još neko želi učiniti novi prijedlog da to izvoli. Pošto nema, tajnik je ovdje da nas ispravlja. Ja mislim da dobro idemo. Ja vas pozivam da glasamo. Izvolite. Ima riječ gospodin Džaferović.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Gospodine predsjedavajući, dame i gospodo, ja nisam slučajno predlagao da sva tri kluba iznesu prijedloge utvrđenih kandidata za članove Kolegija Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, jer se moja diskusija, zapravo, može vezati u paketu za sva tri prijedloga. Budući da će se glasanje obavljati pojedinačno i eventualna rapsrava povodom svakog iznesenog prijedloga za člana Kolegija, ja želim ovom prilikom da kažem, da je SDA BiH, na Klubu bošnjaka imala kandidata za člana Kolegija Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine. Mi cijenimo da je potpuno normalno i logično, uvažavajući princip izbornog rezultata, po kojem se inače zakonodavna tijela konstituiraju da ona politička stranka, koja ima najveći broj delegata, odnosno poslanika, bude politička stranka koja će predložiti iz čih će se redova izabrati član Kolegija.

Stranka demokratske akcije BiH u Klubu bošnjačkih delegata jedina ima dva delegata, to su dr Genjac i ja, ostale političke stranke imaju po jednog delegata. Ja sam na Klubu bošnjaka iznosio prijedlog člana Kolegija iz Stranke demokratske akcije, meni je žao što uzimamposao gospodinu Jusufoviću, zbog toga sam tražio da se zajedno iznese sve to, što moram sad to govoriti, taj prijedlog nije prošao. Mi smo još jedanput naišli na isključivosti političke grupacije, na čelu sa SDP-om, dakle, Alijanse i zbog toga ćemo mi biti uzdržani u odnosu na sve prijedloge koji ovdje budu istaknuti. Kažem, imao sam potrebu da ustanem povodom ove kandidature, jer mislim da bi bilo kasno već bi prošlo glasanje da nisam sada reagirao i kazao ovo što sam imao da kažem.

ILIJA ŠIMIĆ

Hvala vam lijepo. Ja molim tajnika Doma da nas poslovnički izvijesti kako stvari stoje o ovom glasanju.

JADRANKO TOMIĆ

Želio bih da napomenem da članak 2.3. kaže, dok se ne izabere predsjedatelj, prvom sjednicom predsjedavat će najstariji izabrani izaslanik kao privremeni predsjedavajući. Budući, i članak 7.1. kaže, da će se, između ostalog birati jedan Bošnjak, jedan Hrvat, jedan Srbin koji će vršiti dužnosti predsjedatelja, prvog zamjenika predsjedatelja i drugog zamjenika predsjedatelja Doma.

Budući da članak 2.2. predviđa da se prvo izabere predsjedatelj Doma, ja smatram da bi trebalo prvo izvršiti glasovanje predsjedatelja doma pa onda o prvom zamjeniku te drugom zamjeniku predsjedatelja.

ILIJA ŠIMIĆ

Evo, to je tako mišljenje. Ja sam se, pripremajući za ovu sjednicu, jer znajući po kom kriteriju se ona vodi, tako sjednicu i pripremio, ali to ništa ne znači, moja je dužnost da se prilagodim onome kako većina odluči, ali naravno, isključivo u okviru Poslovnika.

Mislim da je ovdje tajnik pročitao Poslovnik. Meni se čini da je jasno o čemu se radi, ali ja i dalje držim otvorenu raspravu. Da li neko želi još o ovome govoriti? Izvolite gospodin Špirić.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Gospodine predsjedavajući, kolege i kolegice delegati, ja mislim da na samoj konstituirajućoj sjednici bi bilo dobro i u interesu je BiH i njenih građana da se Kolegijum konstituiše u punom sastavu. Nije dobro na samom startu, po ekonomskoj, pre sada govorim o ekonomskoj budućnosti BiH da se bira krnji kolegij. To će otvoriti dio političkih rasprava koje, bijeđen sam, neće donijeti dobro BiH i zato vas molim, ako postoji mogućnost, ako u Klubu bošnjačkog naroda postoji mogućnost da se postigne saglasnost, bolje je da se napravi mala pauza ali da to ipak danas riješimo. Toliko i hvala.

ILIJA ŠIMIĆ

Hvala vam lijepa. Ja sam apel razumio. Svi smo ga razumjeli, ali nemam komentara, osim što vas pozivam i dalje na raspravu eventualno, ako pak nema, gospodin Jusović.

MUNIB JUSUFOVIĆ

Gospodine predsjedavajući ja ovu intervenciju gospodina Džaferovića smatram u određenom dijelu opravdanom da saopšti radi budućih predlaganja, pa je na određen način i rekao kakav će biti odnos Stranke demokratske akcije. Dalje, gospodina Špirića nisam baš dobro shvatio ili razumio šta vi predlažete. Neće ovdje biti nikakav krnji. Ovdje treba da se bira Kolegij treba da ide po proceduri i samo je pitanje da li ima još neko od delegata da predloži iz reda hrvatskog naroda i idemo dalje i ja predlažem da se poštuje ta procedura i da se ide na glasanje. S obzirom da nisam primijetio da ima neki drugi kandidat, predlažem da se pristupi glasanju.

ILIJA ŠIMIĆ

Zahvaljujem. Ima li još neko?

NIKOLA ŠPŠIRIĆ

/govori sa mjesta i ne čuje se/

ILIJA ŠIMIĆ

U redu, pošto se naravno, ja moram pustiti da do kraja svi kažete i svi kažemo što imamo reći pa evo ja vas, ako nema više prijedloga za predsjedatelja iz reda hrvatskog naroda, ja vas pozivam da glasamo za predloženo ime i prezime, nije baš previše prijatno, ali to je moje ime i prezime i moram ga izreći Ilija Šimić zbog stenograma koji se pravi.

Dakle, ko je zato da Ilija Šimić bude izabran za prvog predsjedatelja Doma naroda Parlamenta BiH?

Hvala vam lijepa.

Ja, gospodine tajniče vidio sam da je glasovalo 13 za.

Je li neko protiv i da li je netko suzdržan – 13 za bez protiv – 1 suzdržan.

Ja vam lijepo zahvaljujem i moramo konstatirati još jednu stvar, trenutak samo gospodine Divkoviću. U svim ovim slučajevima izbora, kad nije sve jasno i čisto, glasa se i entitetski. Ovdje postoji i entitetska većina i to apsolutna većina i ja mislim da se slažete sa mnom da ne treba pozivati na entitetsko glasanje.

Možemo li prihvatiti da smo sa 13 glasova za obavili oba glasanja, da je, naime, entitetsko glasanje sadržano u ovih 13 glasova. Zahvaljujem vam. Ja ovim konstatiram da smo učinili prvi korak i izabrali prvog predsjedatelja. Gospodine Divkoviću recite.

IVO DIVKOVIĆ

Gospodine predsjedatelju, ja samo želim da se u ime Kluba hrvata zahvalim svim kolegama zato što su podržali naš prijedlog za predsjedatelja.

ILIJA ŠIMIĆ

Naravno, ja vama zahvaljujem što činite jednu finu uljudnost u moje ime. Ja nemam potrebe govoriti o tome, naš je zajednički posao da u ovom domu dobro radimo i to je sve što ćemo činiti a jedni druge ćemo na to prisiljavati, a sigurno smo svi pojedinačno spremni na dobar rad.

Ja sada pozivam predstavnika Kluba bošnjačkog naroda, prvo predstavnika Kluba bošnjačkog naroda a onda ćemo redosljedom dalje da predloži kandidata iz reda bošnjačkog naroda.

MUNIB JUSUFOVIĆ

Gospodine predsjedavajući, gospodo zastupnici-delegati, Klub bošnjačkih delegata predlaže gospodina Sejfudina Tokića za prvog zamjenika predsjedavajućeg Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, znači, većinom glasova.

ILIJA ŠIMIĆ

Hvala lijepa. Želi još neko predložiti kandidata za prvog zamjenika iz reda bošnjačkog naroda? Ako ne želi, a vidim da se niko ne javlja, možemo pristupiti glasanju.

Ko je, dakle, za da se gospodin Sejfudin Tokić izabere za prvog zamjenika predsjedatelja Doma naroda.

- 13 je za.

Da li je neko protiv?

Suzdržan.

13 za – bez protiv – 1 suzdržan.

Ja konstatiram da je gospodin Sejfudin Tokić izabran za prvog zamjenika. Ja mu naravno koristim ovu poziciju i čestitam i ovdje je, također, isti institut entitetskog glasanja, dakle, sadržan u ovom broju 13 i ja konstatiram, ukoliko mi vi to odobravate da nema potrebe ići na taj vid glasanja. Slažete li se da, to je vrlo lagana matematika. Ovdje ima dobrih matematičara koji bi nas mogli podučiti u tom. Hvala vam lijepa.

Molim predstavnika Kluba iz reda srpskog naroda da učini prijedlog za izbor drugog predsjedatelja.

MOMČILO NOVAKOVIĆ

Uvaženi predsjedavajući, kolege delegati, prvo koristim priliku da čestitam na izboru predsjedavajućeg i prvog zamjenika predsjedavajućeg i da u ime Kluba srpskog naroda za drugog zamjenika predsjedavajućeg predložim gospodina Nikolu Špirića.

ILIJA ŠIMIĆ

Hvala lijepa. Želi li još neko učiniti prijedlog za drugog predsjedavajućeg iz reda srpskog naroda? Ako ne želi, ne vidim da se iko javlja. Ko je zato da gospodina Nikolu Špirića izaberemo?

Ko je za?

Je li neko protiv? Nema protiv.

Suzdržanih? – 1 suzdržan.

Zahvaljujem svima. Imamo rezultat, dakle, 13 za – nema protiv i 1 suzdržan. Ista konstatacija i ja je ponavljam samo zbog stenograma, dakle, nema potrebe vršiti entitetsko glasanje. Izvolite gospodine Špiriću.

NIKOLA ŠPIRIĆ

/govori sa mjesta i ne čuje se/

ILIJA ŠIMIĆ

Ja sam vas uračunao za, ali ispravka je uvažena već.

Ja pozivam gospodu Tokića i Špirića da malo pomognu. Izvolite doći ovamo kolege. Nemoj ti tajnik ići, ti nam trebaš ovdje.

/Čestitke/

Sjedit će gdje treba u budućim sjednicama, ali radi vođena sjednice.

Hvala vam lijepo uvažene kolege što smo obavili jedan važan dio posla. Ja se još jednom zahvaljujem u ime nas trojice na izboru i sigurno neću pogriješiti ako prejudiciram mišljenje mojih kolega da smo spremni, vrlo kolegijalno i prisno surađivati na ovom važnom poslu i u ime ove zemlje. Hvala vam još jednom. Prelazimo na 3.točku dnevnog reda.

Ad.3. Izbor članova komisija Doma naroda

Vi znate i mislim da imate u materijalu, da su predviđene da se u ovom domu izaberu tri komisije. Prva je, Ustavno-pravna komisija, druga je komisija za vanjsku trgovinu i politiku i treća je komisija za finansijske i administrativne poslove. Pošto su ovo Klubovi proučili, ja molim klubove da abecednim redom, recimo, izađu i učine prijedlog, hoćemo li za sve tri odjednom ili pojedinačno? Pojedinačno. Znači, prvo za Ustavno-pravnu komisiju. Molim predstavnika Kluba bošnjačkog naroda da iznese prijedlog za Ustavno-pravnu komisiju.

MUNIB JUSUFOVIĆ

Prije nego što ću reći prijedlog i ja, također, želim iskoristiti priliku da sad u punom sastavu čestitam Kolegiju, izabranom Kolegiju. Želim vam puno uspjeha u radu. Za početak dobro je krenulo.

Prijedlog Kluba bošnjačkih delegata za Ustavno-pravnu komisiju je: gospodin Džaferović Šefik i gospodin Tokić Sejfudin.

ILIJA ŠIMIĆ

Iz reda hrvatskog naroda, rekli abecednim redom, najlakša je to logika, možemo se dogovoriti o bilo kojoj hoćete logici.

IVO DIVKOVIĆ

Gospodo predsjedavajući, iz reda Hrvatskog naroda, prije nego što saopćim imena kandidata za Ustavno-pravnu komisiju, ja želim samo pojasniti jedan detalj. Čitajući tekst Ustavno-pravne komisije, ovog podnaslova, dole stoji da u Zastupničkom domu su to dvije različite komisije, to su Ustavno-pravna komisija, gdje je predsjedavajući Srbin i Komisija za ljudska prava, imigracije i azil, gdje je predsjedavajući Bošnjak.

Obzirom na to, mi iz Doma Hrvata ovog doma naroda predlažemo da u ovu komisiju uđe Niko Sušac kao kandidat i Ivo Živković, pri čemu predlažemo da predsjedavajući ove komisije iz upravo ovih bude Hrvat i mi predlažemo Niku Šuša.

ILIJA ŠIMIĆ

Zahvaljujem. Izvolite kolege iz Kluba srpskog naroda.

MOMČILO NOVAKOVIĆ

Prije nego što predložim, mene zanima samo jedan detalj, s obzirom da je Poslovníkom omogućeno iz reda stručnjaka da se bira određeni broj u komisije, da li ćemo to raditi sad ili kasnije. Kasnije, dobro onda, u ime Kluba delegata srpskog naroda predlažem za Ustavno pravnu komisiju, za Komisiju za ustavna i pravna pitanja prof. Nikolu Špirića i gospodina Dragutina Rodića.

ILIJA ŠIMIĆ

Zahvaljujem. Sada imamo predloženih šest članova za Ustavno-pravnu komisiju. Ja ću moliti Tajnika da još jednom pročita imena, a onda ćemo glasati.

JADRANKO TOMIĆ

Za Ustavno-pravnu komisiju, iz reda bošnjačkog naroda predloženi su: Šefik Džaferović i Tokić Sejfidin.

Iz reda hrvatskog naroda: Niko Sušac i Ivo Živković.

Iz reda srpskog naroda: Nikola Špirić i Dragutin Rodić.

Glede ovoga što je gospodin Divković govorio, Komisija će na svojoj prvoj sjednici birati predsjedatelja i zamjenika, čuli smo jedan apelal, to ćemo uraditi na Komisiji. Ako je to uvaženo i ako nema ovoj komisiji više, to će komisije raditi posebno na svojim zasjedanjima, ja vas pozivam da glasamo za sastav, pročitani sastav Ustavno-pravne komisije.

Ko je za?

Ovdje je svih 14 prisutnih glasalo za. Tako da vas ja neću ni pozivati na ona druga dva stupnja. Zahvaljujem vam i konstatiram da je sa 14 glasova, dakle, jednoglasno izabrana Komisija.

Ja molim predstavnike klubova, morat ćemo još dva puta ponoviti, takva je procedura, imaju još dvije komisije, pa ćemo istim ovim redosljedom. Molim predstavnika Kluba bošnjačkog naroda da učini prijedlog za slijedeću komisiju. Komisija za vanjsku i trgovinsku politiku.

MUNIB JUSUFOVIĆ

Prijedlog Kluba bošnjačkih delegata za Komisiju za vanjsku i trgovinsku politiku su gospoda: Spahić Ibrahim i Genjac Halid.

ILIJA ŠIMIĆ

Hvala vam lijepa. Predstavnik Kluba hrvatskog naroda.

IVO DIVKOVIĆ

Prijedlog Kluba hrvatskog naroda za Komisiju za vanjsku i trgovinsku politiku su: gospodin Jerko Ivanković i Ivo Divković.

ILIJA ŠIMIĆ

Hvala lijepa. Molim predstavnika Kluba srpskog naroda za istu komisiju.

DRAGUTIN RODIĆ

Poštovano Predsjedništvo, gospodo članovi Doma naroda, ja želim, također, u svoje lično ime da izrazim zadovoljstvo što smo danas uspjeli da ovako brzo konstituišemo Dom naroda i nadam se da ćemo i ubuduće ovako kvalitetno raditi.

Što se tiče Komisije za vanjsku i trgovinsku politiku iz reda srpskog naroda rpedlažemo Dragutina Ilića i Turjačanin Gorana. Hvala.

ILIJA ŠIMIĆ

Hvala vam lijepa. Sad imamo šest prijedloga, ponovit ćemo isto, da tajnik pročita šest imena, kako bi ih imali u ukupnoj listi a onda ćemo glasovati.

JADRANKO TOMIĆ

Za članove Komisije za vanjsku i trgovinsku politiku predloženi su slijedeći kandidati i to: gospoda iz reda bošnjačkog naroda Ibrahim Spahić i Halid Genjac.

Iz reda hrvatskog naroda: Jerko Ivanković i Ivo Divković.

Iz reda srpskog naroda: Ilić Dragutin i Turjačanin Goran.

ILIJA ŠIMIĆ

Pozivam vas da glasamo za sastav Komisije.

Ko je za?

Hvala lijepa. Opet je 14 za i opet smo stvar ubrzali i ja vam na tome zahvaljujem. Imamo i Komisiju za vanjsku i trgovinsku politiku. Konstatirao sam da imamo izabranu Komisiju za vanjsku i trgovinsku politiku, a sada vas pozivam na još jednu ovakvu proceduru i više neće biti, da izaberemo treću komisiju, to je Komisija za finansijske i administrativne poslove.

Molim gospodina Muniba da učini prijedlog.

MUNIB JUSUFOVIĆ

Klub bošnjačkih delegata za Komisiju za finansijske i administrativne poslove predlaže: Jusufović Muniba i Džaferović Šefika.

ILIJA ŠIMIĆ

Zahvaljujem. Gospodin Divković.

IVO DIVKOVIĆ

Klub Hrvata u Komisiju za finansijske i administrativne poslove predlaže gospodu Iliju Šimića i Jerka Ivankovića.

ILIJA ŠIMIĆ

Hvala lijepa, slušamo Klub srpskih delegata.

GORAN TURJANČANIN

Uvežene kolege delegati, cijenjeno Predsjedništvo, ispred Kluba delegata srpskog naroda u Komisiju za finansijske i administrativne poslove predlažemo gospodina Novaković Momčila i gospodina Ilić Dragutina.

ILIJA ŠIMIĆ

Hvala lijepa. Još jednom lista od šest ljudi. Gospodin tajnik će pročitati a onda idemo na glasanje.

JADRANKO TOMIĆ

Za članove Komisije za finansijske i administrativne poslove predložena je sledeća gospoda, iz reda bošnjačkog naroda: Jusufović Munib i Džaferović Šefik.

Iz reda hrvatskog naroda: Ilija Šimić i Jerko Ivanković.

Iz reda srpskog naroda: Novaković Momčilo i Dragutin Ilić.

ILIJA ŠIMIĆ

Hvala vam lijepa. Možemo pristupiti glasanju.

Ko je za?

Hvala lijepa, - 14 je za, nema protiv ni suzdržanih, ovim smo dobili tri komisije Doma naroda koje su Poslovníkom propisane. Dopusite da vam predložim zaključak da Kolegij sazove prve sjednice komisija, na kojima će se izabrati predsjedavajući i zamjenici. Slažete li se s tim? Hvala vam lijepa.

Mi smo dnevni red zapravo okončali, ali dopustite, imamo još koju minutu posla. Gospodin Jerko Ivanković je tražio riječ i on je naravno naš kolega iz Doma naroda, ali ja ću odmah reći jedan dio njegove adrese, on je najmlađi kod nas, pošto sam ja, nažalost moju najstariji vodio sjednicu, on hoće na kraju nešto reći. Izvolite.

JERKO IVANKOVIĆ

Poštovani gospodine predsjedniče, gospodo zamjenici, uvažene kolege izaslanici – delegati, kao vjerovatno najmlađi član ovog časnog doma, čovjek bez velikog političkog iskustva, želim vas zamoliti da moje eventualne početne propuste u

radu shvatite isključive posljedice pomenutog ne iskustva, a nipošto moje svjesne namjere. Uvažavat ću i cijenit ću i biti zahvalan za svako ukazivanje na takve propuste. Želim sada kratko iznijeti moje viđenje našeg zajedničkog rada u ovom cijenjenom domu.

Naime, od nas se očekuje da učinkovitim djelovanjem saniramo sve ogromne štete koje su nanešene našoj zemlji kroz posljednjih deset godina. U tom su razdoblju, između ostalog umanjene plaće i mirovine našim ljudima za nekoliko puta, umjesto da su uvećane kao što je to normalan trend u svijetu, pa mi s toga moramo ubrzanim radom osigurati plaće i mirovine da što hitnije dostignu visinu prijeratne, te da nastave trend porasta. Materijalnu štetu ćemo puno lakše ispraviti nego političku, jer su posljedice politike da ih je doista teško ispravljati i posao njihovog prevladavanja, mnogi će nazvati sinikoskim, no, ne znači da je to neostvarivo, ali ćemo za takvo trebati potporu svih političkih činbenika naše zemlje i institucija međunarodne zajednice u BiH, ali i njenih naroda čije su politike u pomenutom razdoblju zavadile i uništile dostojanstvo ljudi.

Međutim, unatoč svemu ti isti ljudi ostaju upućeni jedni na druge. Oni imaju različita vjerska i druga uvjerenja, ali su susjedi u biti prijatelji. Politike su u posljednjim periodima različitosti tri naroda uglavnom koristile za povode njihovih ne razumijevanja, ali se jedno od najevidentnijih bogatstava BiH ogleda baš u činjenici da i pored tri konstitutivna i ostali narodi, što je rijedak slučaj u svijetu i to bogatstvo nam omogućuje da tim narodima osiguramo bolji život i standard, nego što to mogu osigurati neki drugi domovi u našoj regiji.

Ja osobno ću promicati vrijednosti naših bogatstava sadržanih u našim različitostima i to isto očekujem od ostalih članova ovog doma, jer smatram da ćemo na taj način osigurati ono što od nas očekuju dobri ljudi ove zemlje, a to je bolji život i standard dostojan ovog vremena. Zato, sebi i vama cijenjene kolege iskreno želim uspješno otklanjanje svih prepreka koje će nam stajati na ostvarenju naših ciljeva. Hvala.

ILIJA ŠIMIĆ

Hvala kolegi Jerki. Ibro Spahić kratko hoće nešto reći.

IBRAHIM SPAHIĆ

Dame i gospodo, kolege delegati, uvaženi članovi Kolegijuma, želim da prije svega izrazim zadovoljstvo što je Dom naroda konstituiran i da na početku kažem da postoje tri temeljne obaveze ovog doma naroda prema građanima BiH i njenim narodima i manjinama.

Prva je, da se pred ovaj dom kao i pred Dom Zastupnički u BiH izade sa onim dokumentom koji je Vijeće ministara preuzelo kao obavezu zajedno sa oba doma, to je jasan ekonomski i socijalni program kojega još uvijek oba doma nisu stigli. Mi smo imali interpelaciju i obavezno je Vijeće ministara u tom pogledu da reaguje promptno prema oba doma naroda, to je bila odluka Doma naroda i Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH u prošlom sazivu.

Drugi dokument, koji je važan i koji je prihvaćen u oba doma i u programu iz ranijih perioda jeste Deklaracija o pomirenju i povjerenju u BiH. Taj tekst Deklaracije dobili su svi zastupnici i svi delegati u oba doma i pošto je sastavni dio Programa rada oba doma i bilo bi dobro da tu obavezu ovaj dom na početku ispuni prema građanima BiH, imajući u vidu sve ono što se danas događa i kako bi željeli izmijeniti stvari u budućnosti,i

Treći dokument, koji je prihvaćen u oba doma u Programu rada jeste Zakon o zaštiti manjina u BiH. Dom koji je sačinjen od predstavnika Bošnjaka, Hrvata i Srba ima prije svega obavezu da donese zakon o zaštiti manjina u skladu sa Evropskom konvencijom o ljudskim pravima, ima prije svega obavezu da pokaže da želi jednu građansku, demokratsku, otvorenu zemlju, spremnu za integraciju u Evropu i zbog toga bih želio da na kraju ove sjednice naglasim ove tri ključne zadaće BiH, u kojoj, rekao bih, mogu svi ljudi i svi građani, neovisno na kulturu, naciju, vjeru i poziciju socijalnu da grade svoju budućnost. Dakle, pozivam vas da već na narednoj sjednici Kolegij pripremi prijedlog programa rada ovog doma, usaglasi ga sa Zastupničkim domom i obavezno usaglasi obaveze sa Vijećem ministara, za kojega je, zaista, krajnje vrijeme da se pojavi sa programom. Hvala lijepa.

ILIJA ŠIMIĆ

Zahvaljujem se gospodinu Spahiću na korisnom prijedlogom i na kraju izvolite.

MOMČILO NOVAKOVIĆ

Ja bih želio da, prije svega izrazim i ja zadovoljstvo Kluba ispred srpskog naroda sa današnjom sjednicom Doma naroda, odnosno sa njenim završetkom i tokom, da čestitam svim izabranim i ja ću više obratiti pažnju na ovaj jedan od aspekata za rad, a to je zaštita interesa naroda, uvažavajući i ove aspekte koji su već izrečeni i nadam se da ćemo svi mi ovdje, onoliko štitići interese svog naroda koliko to želimo drugim narodima. Hvala.

ILIJA ŠIMIĆ

Hvala lijepa. Sve su to važne riječi i sad se javio gospodin Tokić i gospodin Špirić i time ćemo završiti ovo zasjedanje.

SEJFUDIN TOKIĆ

Poštovane dame i gospodo, cijenjeni članovi Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, ja bih se želio zahvaliti na ukazanom povjerenju za izbor u Kolegij ovog visokog doma i istovremeno istaći opredjeljenje da jedino zaštita nacionalnih interesa sva tri bosanskohercegovačka konstitutivna naroda može garantovati punu zaštitu i vlastitog naroda kojemu mi pripadamo i istaći činjenicu da nas je iskustvo neposredne prošlosti a i daleko iskustvo pokazalo da nikada nije moguće artikulirati uspješnu nacionalnu politiku samo jednog naroda, ne vodeći računa o interesima drugih naroda u BiH.

Cijenim da je u ovom trenutku BiH, pogotovo s aspekta teške ekonomske situacije, svojevrsne izolovanosti BiH iz evropskih integracija, nama prevashodno

zadaća u tri pravca, a to je tranzicija, reforma ekonomskog sistema, na način da bude, zaista, istinska, prularna država, država u kome će između ostalog i strani kapital imati interesa da bude plasiran ovdje, dosljedna provedba mirovnog sporazuma, ne zaustavljajući nikakve inicijative da se unutar ovog doma i unutar Parlamentarne skupštine dalje izgrađuje ustavno-pravni sistem BiH, ali u ovoj zgradi, nikako izvan ove zgrade i naravno u toj dosljednoj provedbi mirovnog sporazuma, prvenstveno povratak izbjeglih i prognanih i ovo što su već moji prethodnici istakli, a to je da u okviru naših nastojanja u našem mandatnom periodu, kao dom Parlamentarne skupštine ne budemo blokada donošenju zakona, nego da čak budemo inicijatori donošenja novih zakona koji bi BiH uveli u porodicu evropskih integracija u Vijeće Evrope prevashodno a potom i u partnerstvo za mir. Hvala vam još jednom.

ILIJA ŠIMIĆ

Zahvaljujem kolegi Tokiću. Izvolite Špiriću.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Dame i gospodo, cijenjeni delegati, naravno želim da se zahvalim na vašem povjerenju i neću mnogo govoriti a ono u što sam ubijeđen i što želim jeste da dejtonska BiH profunkcioniše. Ja se nadam da ovaj saziv Doma naroda BiH će to da obezbijedi da će BiH ulazećiu u ekonomske reforme ostvarivati mnogo veći dohodak per-kapita, da će i njeni građani biti zadovoljni i da snage koje zagovaraju reviziju Dejtonskog sporazuma, koje su i do sada, nažalost, blokirale ekonomske reforme, neće imati šanse ni u ovom domu. U tom smislu ja vas pozdravljam i spreman sam da radim u skladu sa Dejtonskom sporazumom i Ustavom BiH. Hvala vam.

ILIJA ŠIMIĆ

Hvala lijepa gospodine Špiriću. Izbjegavajući velike riječi, završit ćemo ovu sjednicu jer nas čekaju veliki poslovi, naravno, ovaj visoki dom ima i visoke i teške zadatke za ovu zemlju, ali evo ovo što su kolege rekle, dovoljno je da svisu potpišemo, ja sam uvjeren da hoćemo i da nastavimo raditi. Hvala vam lijepo, ovim je sjednica završena.

Sjednica je završena u 14.40 sati.